

Tarkastaja Maccaroni tappajakondomin jäljillä.

Ralf Königin

suositut homot

Martin Frenzel

Saksan tunnetuimmaksi sarjakuvapiirtäjäksi

on noussut vähän yllättäenkin homotarinoiden

piirtäjä Ralf König, jonka albumit ovat myös

täällä Suomessa saaneet valtavan suosion.

Eipä siis voida kuvitellakaan Sarjainfon homo-

numeroa ilman Ralf König -artikkelia. König

syntyi Soestissa, Westfalenissa 8. elokuuta

1960. Nykyään hän asuu Kölnissä.

Ralf Königin lähtökohta on homojen alakulttuurissa, mutta hän on tullut tunnetuksi sekä terävänä satiirikkona että arkipäiväisten tilanteiden tarkkanäköisenä kuvaajana, ja hänen huumorinsa on tuonut hänelle suuren suosion myös homopiirien ulkopuolella.

König itse painottaa, että kaikki hänen tarinansa pohjautuvat hänen omiin kokemuksiinsa. Suhteestaan sarjakuvan ilmaisumuotona hän sanoo:

– Olen oikeastaan piirtänyt aina. Itäni halusi minun pelaavan jalkapalloa muiden poikien kanssa, mutta istuin mieluummin kotona piirtämässä Mikki Hiiriä. En kuitenkaan ikinä pitänyt itseäni sarjakuvapiirtäjänä. En ollut itse asiassa erityisen kiinnostunut sarjakuvista.

Lopetettuaan koulunkäyntinsä König työskenteli viiden vuoden ajan puuseppänä – ja hän pelkäsi alituisesti, että tapahtuisi onnettomuus ja hänen molemmat kätensä sahautuisivat irti. Vasta vuosina 1981-86 Düsseldorfin taideakatemiassa König hoksasi sarjakuvat mahdollisena leipäpuuna.

– Jaoin työviikkoni kahteen yhtä suureen osaan. Kolme päivää taideakatemiassa ja kolme päivää kotona sarjakuvia piirtämässä.

Ralf Königia on hyvästä syystä nimetty homojen Claire Bretchériksi (mm. Turhan joukon piirtäjä). Piirrostyylillä, huumorilla ja teemojen valinnalla muistuttavat Bretchéristä. König itse sanoo häntä myös selvimmäksi esikuvakseen.

– Aluksi olin aivan haltioissani Robert Crumbista ja koko amerikkalaisesta undergroundkulttuurista. Sitteen tutustuin Bretchérin töihin ja tajusin ensimmäisen kerran, että sarjakuvilla saattoi kertoa myös todellisia tarinoita...

Königin suuret läpimurtotyöt olivat Vapautunut mies ja Pretty baby, jotka kertoivat Axelin ja hänen vaimonsa Doron arkielämän ongelmista ja erityisesti heidän suhteestaan homoseksuaaleihin Waltraudiin ja Norbertiin. Vapautunut mies -albumin pohjalta on tehty Saksassa samanniminen elokuva, joka on nähty valkokankaalla myös Suomessa.

Königin sarjakuvien henkilöitä vaivaavat suuret ja pienet ongelmat, ja menestys homokulttuurin ulkopuolella puolestaan toi ongelmia Königille. Yhtäkkiä häneen kohdistui suuria odotuksia. Menestystä ja kasvavia myyntilukuja seurasivat pian vaatimukset uusista, yhtä laadukkaista sarjakuvista. Se ei sopinut yhteen ujon ja syrjäanvetäytyvän Königin

rauhallisen työskentelytahdin kanssa.

– Kun Vapautunut mies sai hyvän vastaanoton, jouduin ensimmäistä kertaa urallani työskentelemään paineen alaisena tehdessäni jatko-osaa Pretty Baby. Minulta odotettiin jotakin suurta, ja kävin läpi oikean kriisin. Aluksi albumi eteni mukavasti. Keskivaiheilla sain todella kamppailla tarinan kanssa. Lopulta halusin vain päästä koko jutusta eroon!

Seuraava albumi oli sarjakuvaversio antiikin Kreikan komediasta Lysistrate – hyvin vapaasti Aristofancen mukaan. König ottaa lähtökohdaksi näytelmän alkuasetelman, jossa naiset pyrkivät lopettamaan peloponnesolaissodan ateenalaisten ja spartalaisten välillä ryhtymällä kollektiiviseen seksilakoon sotahullujen aviomiestensä saamiseksi tolkkuihin. Yllättäen paikalle ilmaantuukin Hepatitis ja mobilisoi Ateenan homot käyttämään tilaisuutta hyväkseen...

Lysistrate on yleistajuinen ja viihdyttävä teatterikappaleen toisinto, jota König hautoi mielessään kauan aikaa.

– Jo siitä lähtien, kun näin näytelmän Düsseldorfissa, tuumin itsekseen, että siitä tulisi oikein hyvä sarjakuva...

Königin tähän asti suurin menestys on Tappajakondomi. Se on huima Humphrey Bogart -komedia ja film noir -parodia tarkastaja Luigi Maccaronin hyödyttömästä kamppailusta kuolemaantuottavaa kondomia vastaan. Suurelta osin juuri Tappajakondomin ansiosta König sai vuonna 1992 Saksan merkittävimmän sarjakuvapalkinnon Der Maxund-Moritz-Preisin.

Sekä lukijoiden että kriitikoiden suosima Tappajakondomi tehtiin Kölnissä näytelmäksi, joka on kiertänyt myös muualla Saksassa.

Kansallisen menestyksen lisäksi König on palkittu eurooppalaisen sarjakuvamaailman Kultaisella palmulla eli ranskalaisella Prix Alph'artilla parhaasta käännettävästä albumista 1992.

Vuonna 1993 ilmestyi albumi Konrad ja Paul, joka kuvaa humoristisesti kahden homon arkea. Heidän ongelmansa ovat moninaisia: pitääkö suudella seisten vai istualtaan, edustaako saksalaisissa homopiireissä suosittu laulajatar Marianne Rosenberg hyvää vai huonoa makua, ja mitä tapahtuu, kun Konrad palaa "sopimattomasti" matkaltaan kotiin ja huomaa pariskunnan vuoteessa makaavan tuntemattoman miehen...

Konrad ja Paul 2 ilmestyy suomeksi tänä syksynä.

Päin vastoin kuin monet muut, jotka työskentelevät huumorisarjakuvan vä-

keästi hallittavalla kentällä, König on osannut kehittää omaperäisen tyylin, jonka tunnusmerkkejä ovat suuret pot tunenät. Yhtä näyttäviä ovat myös miehiset elimet, joita König kuvaa – eikä ai noastaan homoilla.

Vapautunut mies: Axel tuuppaa homon kaappiin, kun vaimo huhuilee ovella.

König piirtää seksiä kaikilta kanteilta, hän kuvaa miehiä, jotka menevät sänkyyn ja miehiä, jotka puhuvat avoimesti turhautumistaan ja unelmistaan. Mutta kaikkea kuvaillaan ironialla, joka ei koskaan ole ilkeää eikä sarkastista. Se on pikemminkin näkemysellistä. Königin suosio on osoitus hänen taidostaan kuvata yleisinhimillisiä ongelmia, jotka puhuttelevat kaikkia seksuaalisesta suuntautumisesta riippumatta, vaikka sarjat käsittelevätkin homoja ja heidän arkeaan.

Ralf König on monella tapaa epätyypillinen sarjakuvantekijä, ja kenties juuri sen takia hänestä on tullut suosittu myös naisten keskuudessa. Hänen sarjakuviansa lukijoista jopa enemmistö saattaa olla naisia...

König murtaa tehokkaasti heteroseksuaalisen yhteiskunnan ennakkoluulojen muurin – ilman, että naurettaisiin homojen kustannuksella. Sitä huolimatta König ei halua tehdä homomailmasta koko yhteiskunnan kuvastinta. Jotkin homojutut on tarkoitettu vain homoille itselleen.

– Piirrän joitakin sarjakuvia vain homoille, ja niitä heterot eivät ymmärrä lainkaan. He tajuvat ne väärin, eivät huomaa niiden satiiria, ja koska he eivät tavallisesti tunne ketään homoa, he pitävät vain koko juttua "kivana"...

König antaakin sen takia "sisäpiirin" homojuutensa pienille idealistisille homokustantajille. Heterolukijat ymmärtäisivät monet tarinat väärin, jos jokin iso kustantamo julkaisisi ne.

– Joskus minun tekee mieli piirtää juttuja, jotka törkeydessään näyttäisivät lähinnä pornografisilta. Piirrän ihmisruumiin niin kuin sen näen. Ja jos kuvassa on kalu, kai siinä on myös joku, jolle se kuuluu...

Koska homokulttuuri ja homojen seurustelutavat ovat nykyään tuntematonta aluetta useimmille ihmisille, homosarjakuvassa on muita sarjakuvia tiukemmat rajat sille, millaisia pornografisia tilanteita siinä voi näyttää. Ralf Königin täytyy sen tähden hillitä haluaan piirtää hurjia homo-orgioita.

– Ikävä kyllä sensuroin itse itseäni. Mutta hitto vie, jos vain osaisin piirtää yhtä hyvin kuin Milo Manara, niin olisi todellista juhlaa olla homo! ○

Toimittaan suomentanut Jukka Heiskanen

Artikkeli on ilmestynyt alun perin Billed Storm-lehden numerossa 12/1993 ja Bild & Bubbla -lehden numerossa 3/1993.

Ralf Königin suomeksi ilmestyneet sarjakuva-albumit:

- Tappajakondomi (1989)
- Luhin ja ytimiin (1991)
- Lysistrate (1992)
- Hopeameisselit (1992)
- Vapautunut mies (1993)
- Sonninpäivät (1994)
- Konrad ja Paul (1994)
- Pretty Baby (1995)
- Konrad ja Paul 2 (1995)

Oheinen sarjakuva on peräisin albumista "Zitronenröllchen" (1990). Julkaistu Like Kustannus Oy:n luvalla.